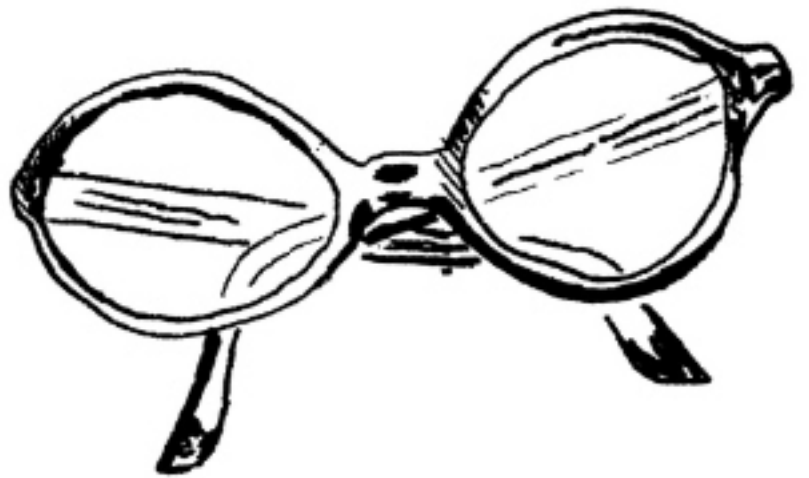

galeca ^{2/23} sasha
human / ihminen

Gazeta Sasha 1/2023
Human / Ihminen

Editors-in-chief: Anna Kananen and Juho Pitkänen

Texts, illustrations, photographs, edits and layouts — Omar Fasolah, Maria Filippenkova, Maija Harju, Katariina Järvi, Anna Kananen, John Kaye, Maarit Kiiskilä, Ville Louekari, Sarita Piipponen, Juho Pitkänen, Jalmari Sarla, Sirja Toroskainen and Slava Tyson Trotz.

Cover illustrations: Maija Harju
Cover logo: Jalmari Sarla

Ainejärjestö Sasha ry

At the start of the year, we encountered a problem: the latest issue of *Gazeta*, 3/22, was unreadable on Issuu. The previous two issues, 1/22 and 2/22, were instead still available.

The culprit was quickly found: it was capitalism. Issuu changed its operating policy at the turn of the year, now requiring publishers to pay €18 a month to publish anything over 50 pages or 50 megabytes. This has made it an unsustainable option for many student journals.

The topic came up in a conversation with a friend of mine:

– Issuu once interviewed me for a job there, but I didn't want it because the whole site is so shit, he said.

– Oh, you should have taken the job, and maybe this kind of problem would never have arisen.

– *laughs* Nah, in that case, it would have happened years ago already.

It was a joke, of course. But there might have been a point: if Issuu had been made payable years ago, *Gazeta* might never have been published on the platform in the first place. (Or at least, all issues would have been published with a limited number of pages or in a smaller file.) As such, I could be okay with the new policy if it only applied to new publications and not to previously published magazines as well. However, capitalism is ruthless in its logic.

For the time being, Issuu is a necessary evil, as there are few free, viable alternatives. This is a problem of platform economies. Freedom of expression is curtailed when driven by economical and profit motives.

Student journals have traditionally given space to people. *Gazeta* in its current form is turning one year old this year, hurrah! The theme of the first issue (which, for lack of a better alternative, is published on Issuu) is Human.

John Kaye writes about the life of Soviet dissident **Valeriya Novodvorskaya** and asks how people become activists. **Jalmari Sarla** takes us on a journey to Kalma Saun in Tallinn, while **Katarina Järvi** introduces us to Kyrgyz sauna culture in Bishkek. **Maarit Kiiskilä's** dreamlike poems welcome the arrival of spring. Just to name a few.

People can resist oppression. We should do the same when it comes to platform economies.

Text — Anna Kananen
Picture — Sirja Toroskainen

Editorial

Chair's greetings

My plea for hanging around

Text — Jalmari Sarla

I must confess that I tend to idealise university life. The graceful old buildings on our campus, chance encounters with friends in hallways and cafeterias, and conversations over a pint amidst the vibrant atmosphere of Thirsty Scholar – these moments define my everyday life. Despite the problematic practices in university politics, it is the ethos of student life that stays with me.

Studying at a university is more than just acquiring knowledge – it's about finding a place to belong and building a community. This community transcends nationalistic boundaries and embodies openness and cosmopolitanism. However, the sad reality is that not all

students have equal opportunities to partake in these experiences. Neoliberal austerity policies and systemic barriers such as financial constraints, social inequalities, and discriminatory practices continue to hinder many students from fully engaging in university life.

Recently, I listened to a podcast featuring Suvi Turtiainen, the Europe correspondent of Yle, who made a point that deeply resonated with me: "When we were students at Tampere, we didn't have any limits on how long we could study. I went on four different exchanges because I simply had time to hang out. Nowadays, the time limits for studying are much more strict. It has reduced the amount of lingering around the world as a student, which I think is tragic. Finland is dependent on other countries, and we need international people. And the internationality also comes about by drinking beer in the dorm room kitchen with other Europeans. This is a big problem that people don't have time to hang around in the world anymore."

I couldn't agree more. Those moments spent chatting and laughing with fellow students in a dorm room kitchen are what make university life special. It's in those moments that you understand the value of internationality, solidarity, and forming cross-border bonds with people from different backgrounds. It is the human factor that is decisive in forming an international identity.

As someone who has had the privilege of studying abroad in Budapest in 2014, and later in Hong Kong in 2018, I know firsthand the transformative power of such experiences. However, I am also aware that these opportunities are not equally accessible to all students. We must acknowledge and challenge the systemic barriers that prevent many students from engaging in university life. These opportunities should not be reserved for a privileged few like myself – every student deserves the chance to partake in them.

As Finland's parliamentary elections approach, let's remain vigilant against austerity politics and make a strong case for why we can no longer overlook the unacceptable material conditions that students face. Let's advocate for greater equity and access in education. Let's work towards creating a university community that is inclusive, welcoming, and supportive of all students. We need more opportunities to hang around in the university – and the world!

The chairperson having a time of his life in a house party in Budapest's XIII District in 2014.

-
- 6** Tallinnalaisen saunakulttuurin jäljillä
- 11** Kolumni: Sotilassedistä ja genetiikasta
- 12** Reviving the unlikely punk of Russian politics
- 18** kevät
- 20** Hardbass as drug education?
- 24** Haloo, kuuluuko Kremlissä?
- 28** Takinkääntäjä
- 34** Saunassa Bishkekissä
- 40** Recommendations

KALMA SAUN

Tallinnalaisen saunakulttuurin jäljillä

Kalma Sauna on Tallinnan Kalamajassa vuodesta 1928 kiukaansa lämmittänyt yleinen sauna. Kalma Saun herättää nimenä suomalaisissa helposti kauhunsekaista hilpeyttä. Kalma-sanana tausta on kuitenkin arkinen, ja nimi tarkoittaa Kalamajan saunaa. Vierailin ensi kertaa (suomalaisittain lausuttuna) Kalma-saunassa muutama vuosi sitten ja vaikutuin: siinä tunsin yhtäältä venäläisen banjan mutkattoman hengen, mutta kokemus muistutti myös Helsingin rakkaita korttelisaunoja Kotiharjua ja Arlaa. Ennen kaikkea Kalma-sauna on ehto tallinnalaisista kaupunkikulttuuria.

Teksti ja kuvat — Jalmari Sarla

Astun talviselta kadulta sisään kauniiseen 1920-luvun kivirakennukseen osoitteessa Vana-Kalamaja 9A. Viime vierailustani on muutama vuosi aikaa, mutta muistan heti eteisaulan tuoksun, joka on vanhoille kylpylöille ominainen. Paikkaan kuuluu omanlaisensa asiakaspalveluote, joka palautuu myös mieleeni kun alan tehdä kauppaa sisäänpääsystä. Minua ei haittaa, että vain viroa ja venäjää puhuva, isoäidiltä

näyttävä lipunmyyjä ei ole opetellut englantia, saati suomea. Kalma-sauna ei ole turistikohde, vaikka viime vuosina Kalamajan kaupunginosan gentrifikaatio Balti Jaamin ja Telliskiven suunnalla on ollut nopeaa.

Maksettuani kirpaisevan kahdeksantoista euron viikonloppuhinnan sisäänpääsystä, lähdän kohti miesten pukuhuonetta. Kävelen kioskitiskin ohi ja löydän kaappini hieman sokkelomaisesta

pukuhuoneesta. Pukuhuoneen seinät ovat ruskeaa lautaa, ihan kuin suomalaisessa mökissä. Kaapit ja lattiatkin ovat ruskeita.

Alan riisuutua ja pari ukkoa istuu vieressäni perkaamassa kokonaista kalaa. Murahdamme tervehdykset toisillemme. Miesten pukuhuoneen puolella haisee hiki ja epämääräiset eritteet, mutta se ei haittaa. Kohta pääsen lölyihin.

Cnacубo! Kuulen huudon läheltäni ja näen yhden miehistä tekemässä lähtöä saunanraikkaana. Kalaukot jatkavat perkaamistaan pöydälle asetellun sanomalehden päällä ja keskustelevat rauhallisesti venäjäksi.

Minua harmittaa, että venäjän taitoni ovat niin rajalliset. Vielä enemmän harmittaa, että en uskalla pyytää lupaa kuvata tuiman näköisiä herroja, vaikka ihmisistä otetut kuvat ovat aina puhuttelevimpia. Kielitaidon puute on vain tekosyy ujostelulleni.

Astun suihkutilaan ja näen saunojien tavaroita aseteltuina kivipenkeille. Saunahatut ovat venäläiseen tapaan täällä Suomea yleisempiä. Penkeillä lilluu myös lukuisia vihtoja, jotka on tehty tammesta, koivusta ja haavasta. Saunahattu on merkinä kunkin vihdan omistajasta. Suihkuhuoneen lattialla on paljon vihdan lehtiä.

Otan mielelläni aluksi melko kovat löylyt, joten aloitan ylälauteelta. Suomalainen porukka tuntuu viihtyvän hieman lempeämmissä lämpötiloissa, mutta pian saan haluamani, kun venäjää puhuvat paikalliset tulevat sisään. He heittävät löylyä niin runsaasti, että päätän siirtyä suosiolla alemmalle lauteelle. Lähden piiskalöylyjen jälkeen suihkun kautta pieneen altaaseen vilvoittautumaan. Puolikylmä allas on minulle tuttu ja hyvin mieluisa konsepti aiemmista kokemuksistani venäläisissä banjoissa: sen lämpötila vastaa suunnilleen alkukesän Saimaata. Pulahduksen vaikutus on ehdottomasti piristävä ja raikas, mutta altaaseen uskaltavat mennä muutkin kuin karaistuneimmat avantointoutuneet.

Käyn istumaan pukuhuoneeseen ja huomaan venäjänkielisellä miehellä ison selkään piirretyn tatuoinnin, jossa on ortodoksinen kirkko. Mies astuu vaa'alle. Yritän ostaa janooni kvassia, mutta Kalma-saunassa ei voi maksaa kortilla eikä minulla ole käteistä. Askeleeni narskuvat ruskeilla muovimatoilla. Venäjänkielinen tuimannäköinen mies astelee ohitseni röökihuoneeseen tupakalle.

Kalma-saunassa ei paljon viroa kuule. Kahden vierailun otannalla paikka vaikuttaa olevan venäjänkielisten virolaisten suosiossa. Se onkin monella tapaa samanlainen kokemus kuin esimerkiksi Kaliningradissa kokemani venäläinen banja. Toisella löylykierroksella kuitenkin puhutaan suomea, viroa ja venäjää. Kun venäjänkieliset heittävät kovat löylyt, he naureskelevat rehvakkaasti. Luulen, että he nauravat meidän suomalaisten löylykestävyydelle. Tämähän ei ole mikään kilpailu, tuumaan.

Kalma-saunan äänimaailma on omintakeinen. Kioskin myyjä katsoo vanhaa pientä katon rajaan kiinnitettyä rätisevää kuvaputkitelkkaria, jossa pyörii draamaa venäjäksi dubattuna ja virolaisin tekstein. Myyjä näyttää tylsistyneeltä. Miehet keskustelevat pukuhuoneen päätilassa venäjäksi rauhallisesti. Tunnelma on kaurismäkeläinen. Menen ottamaan lisää löylyä. Venäjänkieliset piiskaavat itseään ja toisiaan tammivihoilla saunahatut päässä. Toinen heistä laittaa runsaasti eukalyptus-

saunatuoksua löylyveteen, mikä tuntuu itselleni hieman vieraalta tavalta. Neljännellä löylykerralla olen yksin venäjänkielisten kanssa. Uusi ukko tulee sisään, kättelee muita ja sanoo *здравствуйте*. Näen tatuoidun miehen uudestaan saunassa. Selän tatuointi on haalistunut vuosien saatossa, mutta ortodoksinen kirkko ja maisema pilvineen erottuvat vielä hyvin. Miehet jutustelevat iloisesti ja eloisasti. Blyat, suka, jotain. Taas harmittaa, etten osaa venäjää.

*Korttelisauna-
perinteestä on
elintason
nousun myötä
vain
fragmentteja
jäljellä.*

Pukiessani vaatteita päälle pohdin Kalma-saunaa, Kallion Kotiharjua ja Arlaa sekä Pispalan Rajaportin saunaa. Muutamia vuosikymmeniä sitten Helsinki oli vielä täynnä yleisiä saunoja, mutta korttelisaunaperinteestä on elintason nousun myötä vain fragmentteja jäljellä.

Kaupunkisaunojen juuret vievät 1900-luvun alkuvuosikymmeniin. Kaupunkilaisen työväen asuinolosuhteet olivat heikot, eikä kerrostalojen ahtaisiin asuntoihin usein tullut kuumaa vettä. Saunoja oli lähes joka korttelissa, sillä ne olivat monille pääasiallisia peseytymisen paikkoja. Kun Suomen kaupungistuminen

kiihtyi 1960-luvulta lähtien ja yhä useampi pystyi muuttamaan uusien lähiöiden ilmaviin asuntoihin moderneine mukavuuksineen, ei korttelisaunoille enää ollut kysyntää.

Yleiset kaupunkisaunat ovat ainutlaatuinen ilmiö pohjoiseurooppalaisessa perinteessä. Niiden arvo paikallisen kulttuurin tyyssijoina ja mutkattoman kansanperinteen välittäjinä on sittemmin ymmärretty. Sekä Suomi että Viro ovat saaneet saunakulttuurinsa Unescon Ihmiskunnan aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon ja Helsingin Museovirasto esittää Kallion kahdelle jäljellä olevalle korttelisaunalle rakennussuojelumerkintää.

Suojelupäätös on tällä hetkellä Helsingin kaupunginhallituksen käsittelyssä.

Kalma-saunaan on kaavailtu mittavaa remonttia, jonka yhteydessä rakennukseen tulisi kylpylälaajennus. Suunnitelmat ovat aiheuttaneet saunaharrastajissa pelkoa Kalma-saunan historiallisen ja mutkattoman tunnelman menettämisestä. Toivottavasti myös Kalma-saunan remontissa vanhaa osataan kunnioittaa sen ansaitsemalla tavalla ja tallinnalainen urbaani saunaperinne jatkaa eloaan. Lupaam käydä löylyissä aina, kun voin.

Kolumni: Sotilassedistä ja genetiikasta

Teksti — Juho Pitkänen, *Gazeta Sashan* toinen päätoimittaja
Kuva — Jarno Pellinen

Ita-Sanomat järjesti 21. maaliskuuta Vaalimessut-tapahtumassaan keskustelutilaisuuden otsakkeella ”Onko Venäjä meille sotilaallinen uhka?”.

Neljän kansanedustajan paneelissa kokoomusedustaja **Antti Häkkänen** innostui vuodattamaan ajatuksiaan Venäjän ”autoritäärisestä perimästä”.

– Venäjä on tsaarin, Neuvostoliiton ja nyt myös Putinin aikana ollut samanlainen autoritäärisen perimän omaava maa, jossa tiettyjen poutasäiden jälkeen on ilmentynyt väkivaltaista liikehdintää naapurikansoja kohtaan, ex-oikeusministeri luutteli.

Perimä-sana tuo puheenvuoroon omituisen ja rotutieteilijämäisen klangin.

Myös eläköitynyt eversti **Martti J. Kari** intoutui vuonna 2018 viraaliluennollaan vetämään mutkia suoriksi tulkitessaan Venäjän ulkopoliittikkaa mongoliperimän ja pellavapäisyyden perusteella. Kari on sentään pyytänyt lausuntojaan myöhemmin Twitterissä anteeksi.

Häkkäsen – sinänsä jäljillä oleva – pohdinta onkin jälleen uusi lisä surkeiden sattumusten sarjaan, jossa maamme sotapsykoosiset (mies)poliitikot, (mies)toimittajat ja (setä)sotilaat pyörittävät mittanauhaa venäläiskansalaisten kallojen ympärille.

Kyllä – Venäjällä on perinne autoritäärisestä hallinnosta. Kyllä – Venäjä hyödyntää historiaa fasistisessa politiikassaan. Kyllä – se on erittäin suuri ongelma koko muulle maailmalle.

Mutta ei – venäläisten perimästä tai hiussuortuvien väristä se ei johdu. Kyse on vääränlaiselle muistin politiikalle rakennetusta poliittisesta kulttuurista.

Kun Ukraina on voittanut sodan, Venäjä tarvitsee täydellisen muistipoliittisen myllerryksen. Suomen, EU:n ja kansainvälisen yhteisön luodessa suhteitaan itänaapuriimme uusiksi, on neuvottelujen keskiössä oltava Venäjän ja Neuvostoliiton historiallisen painolastin myöntäminen.

Ajatus tuntuu keväällä 2023 utopialta. Muistin politiikan muuttaminen on kuitenkin vähimmäisvaatimus sille, että Venäjän sotaisa ulkopoliittikka joskus muuttuu. Kremlin tulee pyytää anteeksi maansa historiaa imperialistisena hyökkääjänä ja sitoutua kansainvälisiin normeihin. Nationalistisen peruskoulu- ja lukio-opetuksen tulee muuttua, myytti Suuresta isänmaallisesta sodasta tulee hylätä.

Samanlainen prosessi on toteutettu Euroopassa jo kerran, kun Saksa opetteli elämään raa’an historiansa kanssa.

Vähempään emme voi Venäjältäkään tyytyä.

Reviving the unlikely **punk** of Russian politics

What a deep-dive into the life of Valeria Novodvorskaya taught me about Russian dissidence and studying Russia from the outside.

Text – John Kaye
Pictures – Maija Harju

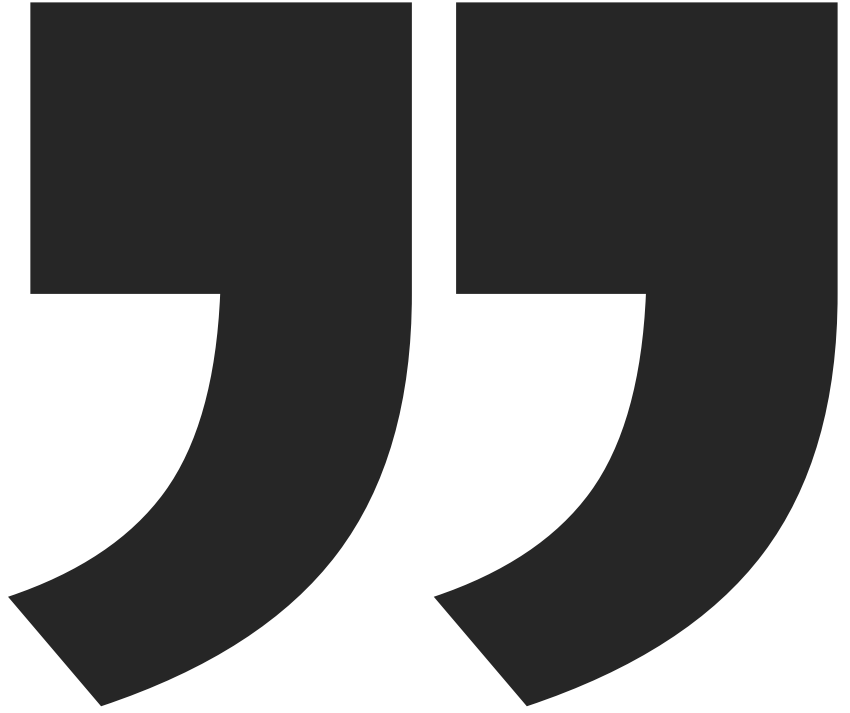
The launch of Russia’s full-scale invasion of Ukraine marked the start of a reckoning – not only about where we went wrong but about those warnings we failed to heed. Just days after Ukraine and the world marked one year since the start of the war, Russians marked eight years since the murder of prominent opposition figure **Boris Nemtsov**. The day was met on social media with the sharing of countless clips in which Nemtsov seemed to predict the lengths to which President **Putin** would eventually go – both in Ukraine and elsewhere.

The privilege of hindsight tells us that Nemtsov saw in Putin’s Russia something to which many leaders and commentators were keen to turn a blind eye. Nemtsov described Putin as “paranoid and preparing for a great war” and foresaw little in the way of positive development for Russia as long as he was at the helm. The prevailing wisdom of the time insisted that while Putin’s leadership was not without its problems, further

integration of Russia into the international order, in rhetoric and in pipelines, would eventually lead to a positive dynamic.

Although less recognizable than Nemtsov, another such voice posthumously welcomed into the ranks of those Russians who seem to have seen it all coming is prolific writer, activist and politician, **Valeria Novodvorskaya**. Novodvorskaya’s career as a lifelong activist, author, and politician has left an undeniable fingerprint on the Russian opposition and foreign ‘Russia watchers’ alike.

Her scathing and witty slogans, most often handwritten on white poster board, have become her calling-card, alongside her signature glasses and French bob haircut. Behind the slogans stood a principled and outspoken critic who, after suffering indignities in the Soviet Union, dedicated her life to political activism.

ВЫ ВСЕ ГУРАКИ
И НЕ ЛЕЧИТЕСЬ!
ОДНА Я УМНАЯ,
В БЕЛОМ ПАЛЬТО
СТОЮ КРАСИВАЯ!

You're all idiots and doing nothing about it! I'm the only smart one – standing beautiful in a white coat!

Born in 1950 in Baranavichi (located in current-day Belarus) and later relocating to Moscow, Novodvorskaya described her upbringing and family as 'typically Soviet', speaking to a way of living characterized by passivity and an unquestioning view of authority. Coming of age in the midst of Khrushchev's 'thaw', she became acutely aware that all was not what it seemed in

the Union. Knowledge of the Gulag, systemic oppression of the freedom of speech, and finally the deployment of Warsaw Pact troops in Czechoslovakia in 1968 were all formative to Novodvorskaya's decidedly anti-authoritarian and anti-Soviet political identity.

Still in her teen years, Novodvorskaya began organizing underground resistance and finding like-minded youth.

Her first arrest came in 1969 for distributing copies of her anti-regime poetry on USSR Constitution Day. Speaking her mind to KGB officers would soon find her in two years of confinement at a mental hospital in Kazan, ostensibly for treatment of questionably diagnosed schizophrenia. The stigma of her incarceration and diagnosis marked a change of course in her young life. Novodvorskaya, of her own admission, had to lie and cheat to finish her education, after which she immediately retook

her dissident activities: organizing, writing and speaking against the Communist Party until the collapse of the Soviet Union.

While she had founded the first opposition party in the USSR, the Democratic Union, Novodvorskaya's success was never in party politics. Putin's rise to power and subsequent shift in political course towards a reframing of history and reemergence of heavy-handed tactics inspired her to, again, organize, write and speak, to varying degrees of success. As Putin's actions became increasingly antagonistic to the independent states of the former Soviet Union, so did Novodvorskaya's attention turn to advocacy for democracy and against a rebranded, yet familiar, Russian imperialism.

**БАНДА ПУТИНА –
ГЕТЬ
В НЮРНБЕРГ!**

Putin's gang – go to Nuremberg!

Search 'Novodvorskaya' on Twitter or YouTube today and you will find a flood of comments in Russian and Ukrainian lamenting the late discovery of her work, under fragments clipped from one media appearance or another.

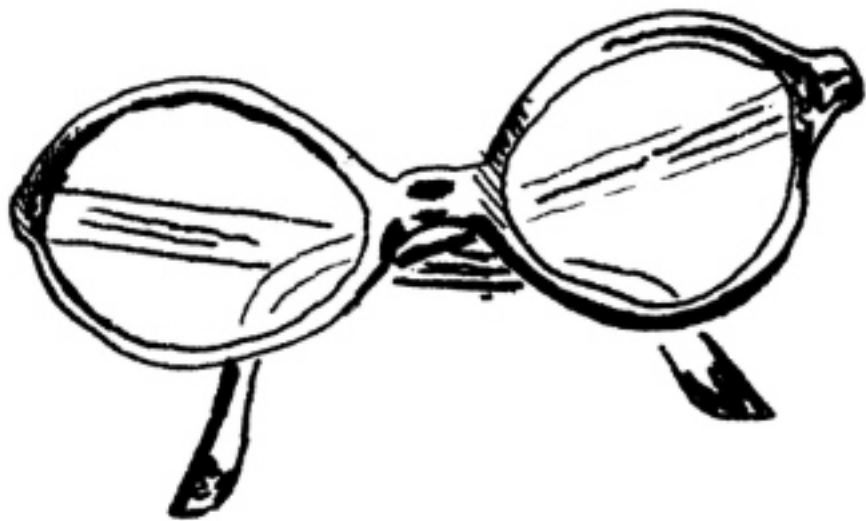
Novodvorskaya was a prolific interviewee, her sharp wit and penchant for monologues lending

well to that most Russian of genres, the multi-hour one-on-one interview.

One such interview with Ukrainian television personality **Dmitry Gordon** in 2008 is a goldmine of insights that seem to have come well before their time. Novodvorskaya speaks of agency and transition in newly independent states, Ukrainian identity, and even the link between hydrocarbons and Russian imperial aggression. Oil and gas reserves, interestingly, Novodvorskaya described as a curse. While Ukraine, for example, learned to work for what it had, Russia had learned it was “perfectly able to do nothing at all.”

In 2008, when Putin reintroduced tanks and heavy artillery to Victory Day celebrations at Red Square, Novodvorskaya spoke of a revival of the “Soviet aesthetics of fear”. Her comments saw through the revival of great power pomp and circumstance; tanks were being rolled out only because “one cannot parade an oil pipeline.”

Six years later in March 2014, the imperial theatrics were ringing in the illegal annexation of Crimea. Soon before her death that same year, Novodvorskaya pleaded directly with the residents of Eastern Ukraine, asking them not to die for the false semblance of independence.

ИМПЕРИИ ДОБРА
НЕ БЫВАЕТ

There's no such thing as an empire of good

In her own political career, true to form, Novodvorskaya was not first to seek broad coalitions. During the “For Fair Elections” protest movement, she and her political collaborator, **Konstantin Borovoy**, ran a counter-demonstration. Aptly named the “For Fair Elections and Democracy”, they refused to take part in the movement citing the presence of fascist and communist factions.

It goes without saying that a cradle-to-grave dissident and critic does not pass through life without ruffling feathers. Novodvorskaya's views were held passionately and her rhetoric style left little room for gray areas. Before her death in July 2014, she commented extensively on the disastrous path Putin had placed her country on, as well as on the Russians she felt not just allowed, but aided him in doing so.

In Novodvorskaya's understanding, the myth of an omnipresent western threat against Russian society was a fiction. Novodvorskaya told a [joke](#) that framed these crossed wires of intention; “the West is continually trying to put Russia on its knees, again and again, and all the while, Russia is just lying there”.

Still, Novodvorskaya is not beyond reprimand. While many Ukrainians and Russians alike have found in her the ‘conscience of the nation’ she is often touted to be, her comments on a number of issues over the years reveal an uncomfortable Eurocentrism and fiercely individualist, conservative point of view. While treasuring her nearly clairvoyant insights on Russia, one must also recognize Novodvorskaya's worldview came with its own blind spots.

This is reminiscent of a broader issue often encountered as students of Russian, Central Asian and Eastern European affairs and, more broadly, as outsiders looking into a world we understand in some ways and in others, not at all. In a 2017 interview, prominent Russian sociologist, [Gregory Yudin](#), put it as succinctly as one can: “scratch a Russian liberal, you'll find an educated conservative.”

Prior to and following the invasion of Ukraine, public discussion of Russian liberals and opposition at large has run into trouble when reconciling what we want Russian opposition figures to be – sound and legitimate alternatives to Putin – with what they often actually are – brave and principled, yet flawed, products of an ailing political culture.

This sort of projection is doomed to fail. **Navalny's** past with nationalism, whether a short-lived strategic flirtation or something more, makes an uncomfortable bedfellow for western progressives looking for a side to cheer for.

Centering Putin alone in coverage of Russia is finally a disservice to all, flattening any chance of a nuanced understanding of the context and political dynamics at play.

НА СЕБЯ
ПОСМОТРИ!

Take a look at yourself!

Indeed, since 2014 and the full-scale invasion in 2022, many in the Russian opposition have had trouble coming to terms with their place and the place of the Russian people in the conflict. The Russian state was tightening its grip on dissent with ever more radical repressive measures. At the same time, commentators, often citing soaring support for Putin and the war, spoke of ‘collective responsibility’ and criticized a lack of organized resistance. In response, prominent opposition figures like **Leonid Volkov** [spoke out](#) about their distaste for collective responsibility.

Novodvorskaya’s take on the matter offered an alternative framing. Collective responsibility for the past, present and future of Russia is one she took on as an obligation and vocation. While of Russian-Jewish descent, Novodvorskaya identified most strongly with her ethnic Russian roots. In an interview following a trip to Israel in 2006, she explained her dedication to the cause of

Russian democracy and controversial distaste for Russian émigrés. According to Novodvorskaya, what kept her from leaving was a sense of obligation to “save Russia”.

While superficially different, her conviction vis-à-vis one’s obligation to answer for their country’s actions is not so far from that of Russia’s most dedicated opposition politicians today. Any one of them could have applied their talents elsewhere and made a life in far less precarious circumstances, free of foreign agent disclaimers and surprise police searches. It is hard to imagine a motivator for their work that would not include a sense of collective responsibility for the future of the country.

Framing responsibility as guilt, rather than as a motivation to struggle for a better future, stifles the call for collective action. If Novodvorskaya were around today, she would likely tell Russians exactly that. And she wouldn’t sugar-coat it.

Kaivāt

Teksti — Maarit Kiiskilä
Kuva — Anna Kananen

ne ovat kaikista tavallisimpia sanoja, ne jotka leikkaavat sydämiä kahtia
ne jotka jättävät paperihaavoja
yhä uudestaan halkeava valo vasten seiniä, siperian tuulen tuoma
mihinkään pintaan valo ei tartu, ei imeydy ihoon
kylmä kultainen kutsuhuuto käskee rakastamaan
 en tiedä ketä tällä kertaa
petollisia ne ovat, ne sanat
valonsäteet, jotka näyttävät lämpimiltä mutta ovat vielä jäässä
liikettä ei ole olemassa, on vain yksi suuri huokaus
kevään ääni, terävyys
joka leikkaa sydämiä kahtia

syntyy hentoa vaaleanpunaista valoa
pitsin läpi kukkakuvioita, kultaa
kevään kimallusta ja kirkkaanvalkoisia raitoja
pitkin seiniä joka nurkassa siellä missä ilta oli pimeimmillään
unia ruusutarhoista ja jäisestä tuulesta
silmit kuin sokealla, aamunvalkeat, jano nähdä
valo paljastaa lentävän pölyn joka sataa sohvalle kuin kesä
tulvii ovista ja ikkunoista sisään ja jättää kasvoille kerroksen
valon takana soivat talven urut riitasointuja
kaatavat karvaita säveliä vielä parantuvalla iholle
iho vaaleaa persikkaa, poskilla unenpehmeä nukka
käsivarsiin kiedotut painaumat
veriappelsiiniroiskeita valkoisella pyykillä
maistiainen helteestä, sormenpäissä odotus
pehmeät polvet vasten tulevaa ja mennyttä
voimaton huokaus valuu ulos keuhkoista hiljaa
hiljaa syntyy lisää valoa eikä se lopu

я уже давно забыла, как пахнет весна
и когда она придёт ко мне
со слезами тёплыми
с ветрами сильными
я больше ее не узнаю

я забыла, как она улыбается
как чувствуется ее равнодушный свет
и без ветров сильных
без утр ярких
я с ума схожу

в марте она в гости приходила
сказала, что остаться не может
она живет в городе мостов
в стране красивых слов
мы там встречались в первый раз
над бессонной рекой мы гуляли
от холода мои колени болели
и я городу шептала, боясь

что я никогда не забуду, как пахнет весна
но когда она пришла ко мне
с апрельскими дождями
с золотыми утрами
я больше ее не узнала

Hardbass as drug education?

Text — Maria Filippenkova
Pictures — crayon.com & deepai.org

Some time ago, I was listening through to my weekly song recommendations that Spotify was kind enough to put together. The music was more for background ambience, as that week's picks didn't really resonate with me. Another disappointing pick of the week, I thought, as this loud and robust bass began to pump in my ears. Hardbass? That's definitely something that hasn't come up yet. As intriguing as I found this genre, it felt a little intimidating for an inexperienced listener such as

myself. But the pulsating bass and catchy lyrics felt like an invitation to find out more.

Many people may recognize hardbass from memes and videos on the internet, where Nike and Adidas-clad men are dancing and waving their limbs around to the bass (or, as the artists call this type of dancing *колбасить*, "to kolbass"). Hardbass sounds like fast-paced techno music with pumping rhythmic bass, and catchy but often somewhat rude lyrics. [The genre originated in Saint Petersburg in the early 2000s](#). It is said to

have been [created initially to poke fun at Russian patsany or gopniks](#), which is a term basically referring to petty thugs from lower socio-economic backgrounds, who have also been stereotyped as being prone to hooliganism, petty crime as well as substance and alcohol abuse. Despite hardbass being an inside joke initially, the [genre became a popular phenomenon](#) not only on the internet and between those who were "in on the joke", but also in those groups of which the genre was said to be making fun of.

Hardbass listeners included not only these stereotyped *gopniks*, but also people from various youth subcultures. One example is a subculture which is associated with sympathizing right-wing ideas and neo-Nazism. Although the genre is not rooted in politics, some right-wing groups have used hardbass in their activism to promote their right-wing values through dancing aggressively at events opposing their political views to the even more aggressive bass beat.

Smolik and Kajanová (2011) write that hardbass might be even seen as a sort of a masculine ritual. The genre is often associated with different subcultures, and this sometimes evokes moral panic from the surrounding audience. However, it is important to note that hardbass is not inherently political or doesn't belong to any specific subculture. The context of hardbass dancers' self-identification and sense of in-group belonging in regards to subgroups and cultures is

what should be examined instead of generalizing the genre. (Smolik & Kajanová, 2011.)

Наркотик не класс
Narcotics aren't cool

Я еду на Хардбас
I'm going to hardbass

Если ты не знал
If you didn't know

Наркотик кал!
Narcotics are crap!

Seeing that hardbass seems to have a deeply moving effect on its listeners, taking a closer look of the lyrics is called for. The themes of the songs vary from catchy sayings (like chiki-briki) to love-filled ballads about the artist's favorite sneakers or tracksuit brand. One group that caught my eye on my empirical journey into the hardbass rabbit hole was Hard Bass School, and especially their album, *The Album*, which was released in 2018. One of Hard Bass School's most popular songs is a track called *Narkotik Kal*, which pretty much translates to "narcotics are crap".

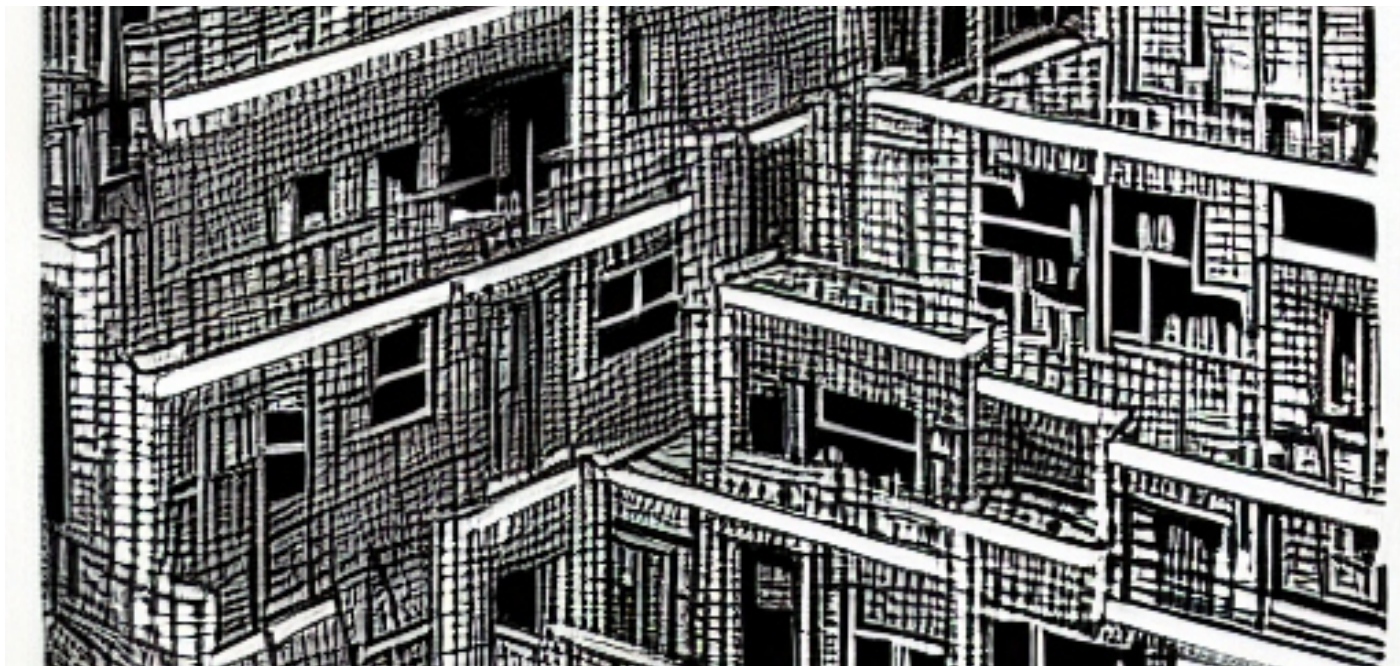
Школа танцев учит вас
The dance school teaches you

Правильно плясать хардбасс
to dance hardbass properly

В клубе до утра топтать
stomp in the club until the morning

И ничё не принимать
without consuming anything

These lyrics that encourage listeners to live a healthier lifestyle, enjoy kvass rather than drugs and chemical preparations, and move their body, seem like a very positive message especially considering how many people associate hardbass with threatening behavior and aggressively behaving subcultures. Some have speculated that promoting a drug-free, healthy lifestyle in hardbass culture is related to the outbreak of using *krokodil*, a synthetic drug that caused a lethal epidemic not only in Russia but in many other countries as well. It might be that these kvass-recommending, intoxicant-

judging tunes are still made to be mainly satire that makes fun of stereotypes. However, by drawing attention to how good it feels to move your body to the pumping bass with your friends and enjoying kvass, while still creating imaginative rhymes (that loyally to the genre remain quite crass, despite the positive message) to the distinctive pumping bass, it's interesting to think if hardbass could be used as a form of contemporary drug education – especially to people who it wouldn't otherwise reach or who wouldn't respond to boring pamphlets and preaching about gate theory. Or maybe hardbass is just silly tunes with

a chunky bass beat that makes you dance and cheers with kvass out of exhaustion from dancing.

Наркота отстойней кваса
*Narcotics are way worse
than kvass*

Учит вас Школа Хардбаса
*Hard Bass School
teaches you*

Нам хардбасерам давно
*For a long time we
hardbassers*

Не в тему данное говно!
haven't been into that crap!

Haloo,

– Haloo haloo.
– Алло.
– Haloo, kuuluuko Kremlissä?
Soitinko oikeaan numeroon?
– Да.
– Izviniitte, ja ne
gavarjuu pa-
russki...

– Прошу прощения?
– Niin. Soitan Suomesta.
– И?
– Puhutaanko suomeksi,
onnistuuko?
– Ehmm...
No, kaipa se
onnistuu.

– Hienoa. Puhunko presidentti
Putinin kanssa?
– Kyllä.
– Arvasin. Tunnistin äänenne
tv:stä.
– Ahaa. Katsotteko te
Suomessa puheitani?
– Niin, niin kyllähän jotkut...
Minä lähinnä tutkimusmieles-
tai niin, joo, katson kyllä
välillä. Saanko kysyä, missä
olette oppineet suomea?
– Osaan kaikkia rajamaiden
kieliä. Kyllä, niitä on tärkeää
osata... Samasta syystähän
tekin opiskelette ruotsia, eikö?
Viime aikoina olen verestänyt
karjalan taitojani, kuulkaa: kai
rahvas roittahas vällinny da
taza-arvozinnu omas arvos da
oigevuksis!
– Ahaa, niin...
Vähemmistökielet ovat olleet
nyt kovasti pinnalla. Täällä
Yleisradio tekee saamenkielisiä
sisältöjä, mutta kokoomus ja
perussuomalaiset ovat
uhanneet leikata sen
rahoitusta
miljoonilla.

kuuluuko Kremlissä?

Mitenköhän saamenkielisten uutisten sitten kävisi? Pahoittelen, en puhu karjalaakaan, mitä tarkoitatte?

– Ote on YK:n ihmisoikeusjulistuksesta: kaikki ihmiset syntyvät vapaina ja tasavertaisina arvoltaan ja oikeuksiltaan! Mutta en minä uutisia seuraa, joskus selaan lehdestä otsikot.

– Uskotteko, että ihmiset syntyvät vapaina ja tasavertaisina?

– Riippuu kenestä puhutaan.

– Aivan... No, mennäkseni asiaan: teen tutkimusta siitä, millä keinoilla oikeutatte Georgian separatistialueiden olemassaoloa, Etelä-Ossetiaa ja Abhasiaa, tiedättehän. Siitä on nyt kyllä jo vuosia, kun tunnustitte niiden itsenäisyyden.

Mahdatteko muistaa? Nythän puhutaan paljon Ukrainasta, kun olette hyökänneet sinne...

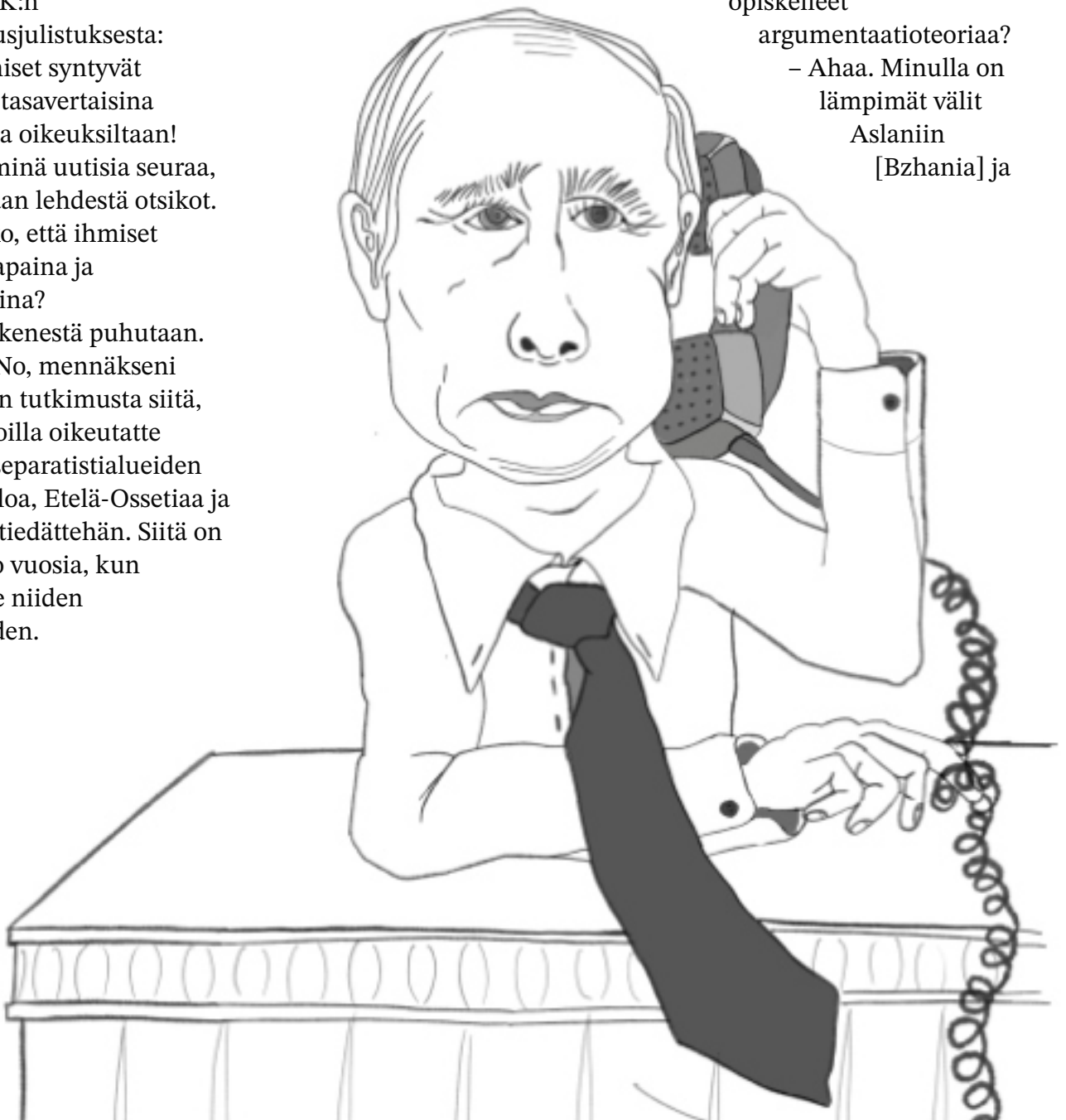
Minusta teitte kyllä virheargumentteja Donetskin ja Luhanskin kohdalla, slippery slope... Oletteko opiskelleet

argumentaatioteoriaa?

– Ahaa. Minulla on lämpimät välit

Aslaniin

[Bzhania] ja

Alaniin [Gagloyev]. Olemme ystäviä.
– Ystävät ovat tietysti tärkeitä. Suomessa juhlistamme ystävänpäivänä rakkauden sijasta ystävyyttä.
– Niinkö?
– Niin. No, jatkaakseni asiaani: aion tehdä etnografista tutkimusta Kremlistä – anteeksi, oletteko akateeminen?
– Tietysti. Opiskelin oikeustiedettä Leningradin valtionyliopistossa.
– Aivan. Ajattelin vain, että kun kuka tahansa voi nykyään ryhtyä poliitikoksi... että ehkä tekin? Tai vaihtaa uraa, täällä Helsingissä näyttelijä Riku Nieminen on nyt vasemmiston ehdokkaana ja jakaa hienoja, puisia kampanjaviivoittimia. Teilläkin voisi olla oma viivoittimenne. Siinä voisi lukea: pieni muna, iso ego! Malenkkiije jaitssa, bolshooie ego! Vähän kuin Rikukin aikoinaan.

– *hiljaisuus*
– No, joka tapauksessa. Tiedättekö, mitä etnografia tarkoittaa?
– *hiljaisuus*
– Kerron varuilla, jos ette satu tietämään. Se on ihmistieteiden menetelmä. Yleensä tutkija asuu jossakin yhteisössä joistakin viikoista tai kuukausista vuosiin.
– *hiljaisuus* Niin että te haluaisitte asua täällä Kremlissä?
– Niin.
– *mieltii* No, on täällä ylimääräinen sohva. Kai te voisitte majoittua siinä.
– Ihanko totta? Mahtavaa. Tarvitsen vain peiton ja tyynyn, mielellään korkean, mutta ei sillä ole niin väliä. Ja suihkuun on päästävä. Työdyn aika vähään... Tarjoatteko aamuisin kahvia?
– Ehh...
– Suomalaiset juovat vuodessa 10 kiloa kahvia henkeä kohden. Sitä on oltava. Ja

kauramaitoa, iKaffea tai Oddlygoodin Baristaa, sopiiko? Mahdetaanko kumpaakaan myydä Moskovassa?
– Kyllä täällä kahvia on. Erityistoiveista en osaa sanoa. Eeh... en-en-tografiasta vielä... entografiahan se oli –
– Etnografia.
– Niin, niin. Rakkaat koirani Buffy, Yume, Verni ja Pasha tapaavat välillä torkkua sohvalla. Niillä on etuajo-oikeus.
– Ai, ei se mitään. Pidän koirista.
– No, sitten se ei liene ongelma. Mutta kai huomaatte, ettei täällä voi pelkästään lomailla. On tehtävä töitä.
– Niin, sitä tutkimusta –
– Ei kun töitä.
– Töitäkö? *mieltii* No, sellainenkin konsepti on kuin autoetnografia. Että tekee tutkimusta ikään kuin omien kokemustensa kautta.
– Täällä on sotapäälli- *köhii* sotilaallisen erikoisoperaation

päällikön paikka
auki. Kukaan ei
halua siihen,
olen lopen
kyllästynyt.
Tarvitsen
tehtävään jonkun
pikimmiten.

– Niinkö? Eikö se yleensä vaadi
jonkinlaista prosessia, että
tulee valituksi?

– Teoriassa kai...

Parlamentarismi ei ole minulle
niin tuttua... Mutta ei, en usko.

– Ahaa, niin. No, kai minä voin
töitäkin tehdä. Haittaako, etten
tiedä sodankäynnistä mitään?

Oikeastaan olen aika lailla
pasifisti.

– Ei haittaa. Minua ei enää
kiinnosta.

– No, ei kai tässä muuta sitten.

Lähden ostamaan junalippuja.

Hetkinen, en ole varma,

kulkeeko Allegro... No, bussit
taitavat joka tapauksessa
liikennöidä.

– Älä pakkaa liikaa tavaraa,
vain välttämättömät.

– Tarvitsen kyllä
vaihtovaatteita ja – no,
katsotaan. Ehkä kaksi
matkalaukkaa riittää.

Tässä tuleekin kiire!

Nähdään pian,
paka! *tuut tuut
tuut*

– *huokaisee*

Да... До
свидания.

Takink

Teksti ja kuvat —

ääntäjä

Sarita Piipponen

Venäläinen 34-vuotias Sasha on viettänyt viimeiset puoli vuotta Turkissa. Hän on kokenut jo kauan, että ei halua jäädä Venäjälle, sillä sananvapautta maassa ei käytännössä enää ole. Viimeinen pisara Sashalle on ollut Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja ihmisten asenteet sekä välinpitämättömyys sotaa kohtaan.

Sasha kokee, että poliittinen ilmapiiri alkoi muuttua Venäjällä jo kymmenen vuotta sitten, kun **Vladimir Putin** valittiin 2012 uudestaan presidentiksi ja maassa

osoitettiin mieltä uudelleenvalinnan takia.

– Kymmenen vuoden aikana oppositio on hiljennetty ja valtion kritisoiminen on tehty mahdottomaksi, sillä vuosi vuodelta on tullut uusia lakeja, jotka kieltävät vallanpitäjien vastustamisen, Sasha kertoo.

Tammikuussa 2021 Sasha osallistui Tverissä pidettyyn mielenosoitukseen **Aleksei Navalnyin** pidätyksen jälkeen. Mielenosoitus oli laiton, mutta paikalle oli kerääntynyt tuhatpäinen joukko ihmisiä vastustamaan pidätystä.

– Se oli suurin mielenosoitus koko Tverin historiassa. En odottanut näkeväni niin paljon ihmisiä.

Mielenosoittajat kerääntyivät Tverin keskustorille, jossa ohi ajavat autot tööttäsivät kannustukseksi. Paikalle saapui myös poliisi ja OMON-erikoisjoukot, jotka alkoivat pidättää ihmisiä. Yksi pidätetyistä oli mielenosoituksen järjestäjä, joka kuului Navalnyin kampanjatoimistoon.

Sashaa ei otettu kiinni itse mielenosoituspäivänä, mutta kaupungin valvontakameroiden kuvien avulla poliisi oli tunnistanut hänet ja hän sai sakon mielenosoitukseen osallistumisesta. Tämän johdosta hänen kotiinsa saapui poliisi, joka antoi hänelle kutsun oikeuteen. Oikeudessa hänelle määrättiin kymmenen tuhannen ruplan sakko laittomasta mielenosoittamisesta.

Syyskuussa 2022 presidentti Putin julisti koko Venäjän laajuisen liikekannallepanon.

– Kun tieto mobilisaatiosta tuli 21. syyskuuta, tein välittömästi päätöksen lähteä Venäjältä.

Sasha pohti, että liikekannallepanon takia Venäjän sisällä tapahtuisi jotain katastrofaalista, kuten esimerkiksi enemmän mielenosoituksia tai jotain pahempaa. Valitettavasti mitään suurempaa ei tapahtunut ja tuskin tulee tapahtumaan, Sasha veikkaa.

– Kun saavuin Pietariin, paikalla oli paljon poliiseja ja silloin minua pelotti. Myös rajalla oli pitkä jono autoja, mutta onnistuin pääsemään vaivatta Suomeen.

Sasha oli saanut kutsuntakirjeitä aiemminkin, mutta päätti olla reagoimatta kirjeisiin. Myöhemmin kävi ilmi, että kirje ei ollut kutsu sotaan, vaan kutsu tarkistaa hänen tietonsa.

– Saavuttuani Suomeen en tiennyt, mitä minun kannattaisi tehdä tai minne menisin. Ensiksi ajattelin, että olisin hakenut poliittisen pakolaisen statusta Suomesta, mutta ajatus kuukausien oleskelusta vastaanottokeskuksessa ei kuulostanut houkuttelevalta, sillä haluan pystyä matkustamaan vapaasti.

Syyskuussa Suomessa ollessaan Sasha pohti monien maiden välillä, mihin hänen kannattaisi lähteä. Useissa maissa lyötiin rajoja kiinni venäläisiltä, osa taas otti venäläisiä sotaan kutsuttuja miehiä avosylin vastaan.

– Mietin Georgiaa ja Turkkiä, joista valitsin jälkimmäisen, sillä elämä on siellä halvempaa ja ilmasto on lämpimämpi.

Turkkiin kotiutuminen ei ollut Sashalle vaikeaa, sillä hän on aiemminkin matkustellut paljon. Turkissa on paljon venäläisiä ja hänelle oli tullut sellainen olo, että turkkilaisilla ei ole mitään venäläisiä vastaan.

Kotiutumisessa auttoivat esimerkiksi Telegram-ryhmät, joissa ihmiset tarjosivat apua.

– Lisäksi tutustuin venäläisiin, joiden kanssa pelasimme jalkapalloa kaksi kertaa viikossa. Järjestimme matsin ensimmäinen tammikuuta, eikä kukaan edes nauttinut alkoholia.

Eräs poika sanoi, että Venäjälle jääneet venäläiset ovat ihan erilaisia kuin he, jotka ovat päättäneet lähteä Turkkiin. Jotkut venäläiset olivat paenneet Turkkiin ainoastaan mobilisaation takia. Kuitenkin Sasha tutustui myös moniin, jotka eivät halua enää palata Venäjälle. Monet menevät esimerkiksi Argentiinaan.

Venäjältä lähtöön Sashan vanhemmat ovat suhtautuneet neutraalisti, sillä hän on puhunut asiasta jo pitkään.

– Valitettavasti vanhempani uskovat propagandaan. He eivät kannata sotaa, mutta ovat

sitä mieltä, että Yhdysvallat haluaa vallata Venäjän, koska televisiossa kerrotaan niin.

Sasha oli ajatellut lähtöä Venäjältä kauan.

– Putinin aikana Venäjällä ei tule tapahtumaan mitään hyvää, asiat menevät pelkästään huonompaan suuntaan.

Sasha uskoo, että minä tahansa hetkenä voi tulla uusi mobilisaatio tai muuta kamalaa.

– Minun on todella vaikea jäädä Venäjälle tiedostaen, että täällä on ihmisiä, jotka tukevat sotaa tai jotka eivät välitä maan poliittisesta tilanteesta. Mitä teen maassa, jossa voi tulla pidätetyksi tai saada sakon sodan vastustamisesta?

*Mitä teen
maassa, jossa voi
tulla pidätetyksi
tai saada sakon
sodan
vastustamisesta?*

Saunassa Bishkekissä

Teksti ja kuvat — Katariina Järvi

Joitakin vuosia sitten olin tapaamassa ystävääni Saksan Konstanzissa, Bodensee-järven rannalla, jossa saunominen otetaan tosissaan. Totta kai suuntasimme päiväksi spahan – onhan saunominen, poikkeuksetta, kuin laittaisi rahaa pankkiin. Saksalainen saunaperinne aiheutti kuitenkin kauhua. Istuessamme täyteen pakkautuneen saunan ylälauteilla, mies kylpytakissa saapui pistämään shown pystyyn. Hän löyhytteli kiukaasta kumpuavaa savua pyyhkeellä ja jututti yleisöä. Ilman muuttuessa yhä kuumemmaksi ja kosteammaksi myös oloni heikkeni, mutta ei tuntunut sopivalta sulloutua alemmilla

lauteilla istuvien alastomien ihmisten välistä ulos ja häiritä perinneshowta. Suorastaan tuohduin, miten joku suvaitsi tulla tuolla lailla telkeämään kaikki saunaan ja näin teki rentouttavaksi tarkoitettusta hetkestä ahdistavan ja hankalan. Tuomitsin eksoottiset saunakokemukset vuosiksi ja päätin, etten tarvitse peseytymishetkiäni mitään poikkeuksellisia elämyksiä.

Muutin syksyllä Kirgisian pääkaupunkiin Bishkekiin, ja hyvin pian ymmärsin, että äkkipikaisesti muodostamani ennakkoluulot, sekä saunomiseen että hevosenlihan syöntiin liittyvät sellaiset, saisivat väistyä. Erilaisia uimahalleja, saunoja ja banjoja

kaupungissa riittää, ja ekspattien Facebook-ryhmässä venäjätuntisuositusten ohella kysytyin kysymys on *where's the best spa in here?*

Kommentteja kertyy nopeasti useita, ja kysyjistä jokainen saa yhden suosituksen ylitse muiden: Sumbul€ Spa. Keskustan ulkopuolelle rakennettu iso kompleksi on moderni ja selkeästi ylelliseksi tarkoitettu. Pinnat ovat kiiltäviä ja prameita, omaan silmääni hieman yliampuvia, mutta olen ehtinyt havainnoida paikallisia asuntoja ja ravintoloita sen verran, että tunnistan tyylin olevan täällä suosittu ja henkivän luksusta.

Sisäänpääsy Sumbul€ Spahan maksaa 2000 somia eli reilut 20 euroa. Hintaan kuuluu oleskelu kylpylässä rajattoman ajan sekä kaikki tarvittava: kylpytakki, pyyhe, Yeezy-tyyliset kumitohvelit, suihkumyssy sekä kertakäyttöiset alushousut. Arvostan, että kaikki pakollinen on mukana perushinnassa, eikä myöhemmin tarvitse altaan reunalla arpoa, mitä puuttuu. Sääntöjä ei välttämättä ole sen enempää kuin Yrjönkadun uimahallissa, mutta ensimmäistä kertaa uudessa paikassa vieraillessa tuntuu, että säännöt olisivat kovinkin monimutkaiset. Altaiisiin ei ole menemistä ilman päähinettä, eikä pukuhuoneesta ulos ilman tossuja. Kännykät sen sijaan eivät vaikuttaisi olevan kiellettyjä ja todistan niin videopuhelua poreammeessa kuin Snapchatin käyttöä höyrysaunassa.

Kylpylä jakautuu kahtia, omiin osastoihinsa naisille ja miehille, eikä mitään yhteisiä tiloja ole. Saan kierroksen ympäri tilojen. Suihkuosastoa ympäröivät ovet, joista jokainen johtaa erilaiseen saunamaiseen huoneeseen: jurtan malliin rakennettu perinteinen spa, yrttihuone, hammam ja niin edelleen. Kerrosta alempana on muun muassa uima-allas sekä lukuisia pienempiä tiloja, kuten meripihkahuone, huoneita joissa

babushkat jynssäävät lavereilla makaavien naisten selkiä voimakkaasti hierontakintailla, sekä muun muassa lasiseinäinen koppi, jonka keskellä nainen makaa tiiviisti koivun lehtiin ja kelmuun käärittynä.

Nurkan takana ovat venäläinen banja ja suomalainen sauna, *финская сауна*, aivan vierekkäin. Ensin mainittu on hieman kosteampi ja huomattavasti suositumpi, muutoin en eroja huomaa. Yhtälailla saunahatut vedetään päähän ja vihdotaan molemmissa. Jonon jatkeena on luolamainen syvennys, jossa vierailijaa odottaa suuri kulho jäähilettä. Seuraan, kuinka naiset hierovat hilettä kasvoihinsa ja teen saman perässä eräänlaisena lumikylpysimulaationa.

Kylpylän alimmassa kerroksessa on hankala pidätellä huvittuneisuutta. Keskellä aulaa päivystää babushka, joka esittelee ympärillä aukeavia, hempeän sävyisiä huoneita, joista jokaisessa on mahdollista ottaa erilaisia kylpyjä. Valtavan simpukan näkoisessä kylpyammeessa on mahdollista kylpeä ruususuolassa. Viinikarahviammeessa veden sekaan lisätään pullollinen punaviiniä ja tuntuu, että jo sisäilman nuuhkaisusta tulee humalaan. Kylpeä voi myös korkokengän muotoisessa ammeessa.

СУБА 55°C

Застада и кентруре талыш санындай. Суурта веде запретила

Pohdin, minkälaisia kylpyelämyksiä on tarjolla miehille, ja saan myöhemmin kuulla sen puolen alakerran olevan rakennettu yhtä vahvasti ”miehiseen makuun” kuin mitä naisten puolen on ”naiselliseksi”. Vaaleanpunaisen eri sävyt on korvattu rajulla mustalla ja tummansinisellä, ja siron jalkineen sijaan yksi kylpyammeista on jättimäinen nyrkkeilyhanska. Tuo kaikki tuntuu jotenkin toksiselta – eivätkö miehet voi rentoutua kylvyssä ilman, että mukaan liitetään keinotekoisia kamppailulajiestetiikkaa? Naisille tarjottu kylpykenkäamme on sekin hieman koominen ratkaisu. Tuntuu nuhjuiselta, että kylpylä on suunniteltu näin binäärisesti ja vahvasti tunkkaisiin stereotypioihin nojaten. Toisaalta jaottelu sukupuolen perusteella ja vastaavasti molempien puolien huomiointi tuntuu olevan usealle tapaamalleni bishkekiläiselle ylpeydenaihe: naistenpäivän ohella juhlitaan näyttävästi myös miestenpäivää (isänmaan puolustajien päivä 23.2.). Molemmat päivät jopa ovat töistä vapaata, mitä moni pitää osoituksena todellisesta tasa-arvosta.

Spa on valtava ja kierros sen ympäri kestää. Lopulta saavun kerroksista viimeiseen, ylimpään, jossa sijaitsevat suolahuone, ravintola, DVD-huone eli halli, jossa löhötä elokuvaa katsellen sekä hierontahuoneet. Katson menua. Erilaisten hierontojen ja muiden hoitojen tarjonta on kattava, eikä kielitaidolta vaadita kuin kyky lukea kyrillisiä, että huomaa mukana olevan myös *lymphatic drainage massage*.

Vielä hetki sitten pidin moista Hollywoodin ja hippien hömpötyksenä, mutta olen viimeiset kuukaudet ajatellut usein imusuonistoa ja etenkin sen käsittelyä ulkonäkösyistä. Heti fyysisen sijaintini siirryttyä Bishkekiin Instagramin algoritmit alkoivat syöttää aikaisempien urheilutrikoo- ja raskaustestimainosten sijaan erilaisia lymfaattisia toimenpiteitä, detox-hoitoja, vinkkejä turvotuksen poistoon ja selluliittia ehkäiseviä hierontoja – kertookohan tämä enemmän minusta vai Bishkekin nuorten naisten algoritmin kuvittelemista mielenkiinnon kohteista?

Oli miten oli, näen päivittäin videoita, joissa naisia vihdotaan erinäisillä oksilla, paiskitaan puukapuloilla, ihoa möyhennetään reisistä ja poskista ja raajoja kääritään kelmuun. Suosikkini ovat *asyl.med.kg*-nimisen tilin videot, joissa naisen pää pilkistää jättimäisestä setripuutynnyristä ja hänelle juotetaan pillillä läpinäkyvästä astiasta laihaa ruskeaa lientä. Tämän jälkeen nainen siirtyy pötköttämään pöydälle uneliaana makaavien naisten joukon jatkeeksi. Kaikkien vartalot on kapaloitu muumiotyyliin kerroksiin muovikelmua ja kuviollisia vilttejä. Vain päät pilkottavat kääreistä. Lientä sisältävä astia seuraa naista, ja hän jatkaa nesteen juomista pillillä samalla, kun hoitohenkilökunta varovaisesti taputtelee hikeä naisen otsalta. Naistenpäivänä tähän, kuten moneen muuhun kaunistavaksi mainostettuun hoitoon, olisi ollut saatavilla tuntuva alennus.

Päädyn valitsemaan tunnin lymfaattisen hieronnan. Otan sen lupaukset kirjaimellisesti ja kuvittelen, kuinka kroppani tulee olemaan puhdistunut ja terveellinen käsittelyn jälkeen. Ilma on Bishkekissä ollut koko talven maailman huonoimpien kärjessä, ja olen tuntevinani keuhkoissani rohisevat hiilihippuset. Kanadönereitä ja kaljaakin on tullut kulutettua sen verran, että pieni detox lienee paikallaan. Hieronnan ja usean tunnin saunan ja altaan välin kulkemisen jälkeen käyn hakemassa lohileivän yläkerran ravintolasta. Istuessani pöytään olo on kuin suuremmankin fyysisen suorituksen jäljiltä, eikä päässä liiku yhtikäs mitään. Tilanne on harvinainen, mutta toivottu – tuntuu upealta, etteivät ajatukset yhtäkkiä pyöritäkään jatkuvalla loopilla kaikkea turhaa. Seuraavana aamuna nouseminen töihin on liki mahdotonta ja riivin itseni syvältä unesta kuin koomasta heräten. Päivä Sumbulessa teki tehtävänsä.

Remembering Yugoslavia

This engaging and inspiring podcast explores the memory of Yugoslavia from various interesting perspectives, such as identity, music, food, and sports.

B.U.G. Mafia

Romanian 90s gangsta rap straight outta the streets of Bucharest!

Journalismi

Haluaisitko lukea venäjänkielisiä uutisia, mutta useista kielikurssista huolimatta puhut hädin tuskin sanaakaan? Ei hätää: jos osaat suomea, voit viikoittain nauttia suomeksi käännettyistä *Helsingin Sanomien* julkaisemista *Meduza*-uutispalvelun artikkeleista.

Vegeseljanka – 4 annosta

- 3–4 perunaa (oman maun mukaan)
- puolikas pussi soijasuikaleita
- 4 isoa suolakurkkua
- yksi iso sipuli
- 1 ruokalusikallinen tomaattipyrettä
- 3 ruokalusikallista öljyä

*** Tarjoiluun: ***

- smetanaa
- sitruunaviipaleita
- kapriksia
- yrttejä (esimerkiksi tilliä tai persiljaa)

1. Kiehauta soijasuikaleet maukkaiksi valitsemassasi mausteliemessä. Säästä vähän keitinettä.
2. Kiehumisen aikana (kuori ja) pilko perunat suupaloiksi. Laita perunat kattilaan ja anna niiden kiehua, kunnes ne ovat kypsiä.
3. Silppua sipuli, kuumenna öljy pannulla ja kuullota sipulit kuumassa öljyssä. Lisää tomaattipyree ja hieman soijasuikaleiden keitinettä. Sekoittele ja paistele keskikokoisella liekillä hetken ajan.
4. Lisää kaikki ainesosat paitsi suolakurkut ja tarjoiluun tarkoitettut ainekset kiehuvaan kattilaan. Lisää liemeen haluamiasi mausteita, kuten suolaa, pippuria ja laakerinlehtiä, ja anna kiehua rauhassa, kunnes keitto on mielestäsi tarpeeksi makustunut.
5. Lisää lopuksi keittoon kaprikset ja suolakurkut.
6. Tarjoile keitto ison smetanokareen, sitruunaviipaleen ja yrttien kanssa. Nam nam nauti! <3

**БАНДА ПУТИНА -
ГЕТЬ
В НЮРНБЕРГ!**